

**FOREBYGGELSE
AF EKSTREMISME**
EN HÅNDBOGSSERIE

**ANTIDEMOKRATISKE
OG
EKSTREMISTISKE
MILJØER**

Indhold

05 Indledning

06 Højreekstremisme

12 Venstreekstremisme

18 Antidemokratisk og voldelig islamisme

Forord

Denne publikation er udarbejdet af Social- og Integrationsministeriet i samarbejde med relevante institutioner og enkeltpersoner.

En særlig tak for bidrag og bemærkninger skal rettes til:

- Ph.d. Ann-Sophie Hemmingsen
- Ph.d.-studerende Chris Holmsted Larsen
- Ph.d. Kate Østergaard
- Ph.d. René Karpantschof
- Professor i psykologi Preben Bertelsen, Aarhus Universitet
- Justitsministeriet
- Politiets Efterretningstjeneste

Indledning

En basal viden om antidemokratiske og ekstremistiske miljøer i Danmark kan være nyttig for kommuner, politi og andre aktører, der arbejder med at forebygge en bred vifte af problemer i forbindelse med miljøerne. Alt afhængigt af hvilke miljøer og grupperinger der er tale om, kan problemerne være mistrivsel, social marginalisering, hærværk, chikane, vold og forsøg på at udøve terror.

Dette hæfte giver en introduktion til de tankesæt og tendenser, der er baggrunden for de antidemokratiske og ekstremistiske miljøer, som erfaringsmæssigt giver størst bekymring blandt lokale aktører. Det drejer sig om miljøer inden for "højreekstremisme" og "venstreekstremisme" samt antidemokratiske og/eller voldelige miljøer, der bekender sig til "islamisme" og "salafisme", her beskrevet under fællesbetegnelsen "islamisme".

Det vides ikke med sikkerhed, hvor mange der er involveret i de nævnte miljøer, for miljøerne forandrer sig hele tiden. Men det vurderes, at det kun er et relativt lille antal. Ikke desto mindre kan miljøerne på flere måder være til skade for både den enkelte og det omgivende samfund.

Se også disse hæfter, som indgår i håndbogsserien "Forebyggelse af ekstremisme":

- **14 eksempler fra arbejdet med radikaliserings**
- **Lokale strategier**
- **Metoder i arbejdet med radikaliserings**
- **Relations- og mentorarbejde**

Hvem kan bruge dette hæfte?

Hæftet skal navnlig give baggrundsviden til medarbejdere i det forebyggende SSP-samarbejde mellem skoler, sociale myndigheder og politi. Men hæftet kan også være til nytte for andre medarbejdergrupper, for eksempel gadeplansarbejdere, lærere, pædagoger, socialrådgivere, boligsociale medarbejdere, støttepersoner, mentorer og andre, der i deres arbejde er i kontakt med unge mennesker og deres familier.

HØJREEKSTREMISME

Højreekstremisme

De højreekstremistiske ideologier – nationalsocialisme og højrenationalisme

Højreekstremismen opstod i de kriseramte demokratier i Tyskland og Italien efter første verdenskrig. Med løftet om at "genrejse nationen" og ved at angribe liberale og socialistiske "landsforrædere" fik de italienske fascister og de tyske nationalsocialister – også kaldet nazister – stor opbakning og inspirerede til lignende bevægelser i andre europæiske lande.

Anden verdenskrig blev et historisk nederlag for den klassiske fascisme og nazisme. Men ved afslutningen af den kolde krig sidst i 1980'erne fik nye typer af højreekstreme bevægelser igen en vis succes i Europa med yderligtgående nationalistiske og fremmedfjendske synspunkter.

Højreekstremismen i Danmark

I Danmark er der stadig grupper, der bekender sig til nationalsocialismen. Disse grupper ønsker åbenlyst at erstatte demokrati med et samfund styret af "en stærk leder" og taler om "et racerent samfund".

De nationalsocialistiske grupperinger er efterhånden kommet under pres fra andre højreekstremister, der kalder sig nationalister og patrioter. Disse højrenationale miljøer består af forskellige grupperinger, der som udgangspunkt erklærer sig som forsvare af vestlig civilisation, herunder demokrati. De er stærkt kritiske over for indvandring, men er mere optaget af spørgsmålet om kulturer og nationer end af biologiske racer. De har sjældent et egentligt politisk program, men agerer ud fra paroler som "hjemsendelse af indvandrere" og "etnisk rensning" for at forsvare den danske nation og kultur. Et andet krav er, at de herboende indvandrere i det mindste fratages deres demokratiske rettigheder.

Fortællingen om den truede danskhed

De højreekstreme grupper mener, at "danskheden er truet, hvis den blandes med fremmede kulturer". De er fælles om en fortælling om, at indvandring, især "muslimsk indvandring", er et skalkeskjul for en planlagt invasion, der er på vej til at føre Danmark ud i borgerkrig. "Venstreorienterede landsforrædere" hjælper ifølge denne fortælling invasionen på vej. De fleste etablerede politiske partier, myndigheder og medier lyver ifølge denne fortælling over for befolkningen og arbejder i det skjulte for "det multikulturelle samfund, der vil udslette danskheden". I Danmark har sagen om "karikaturkrisen" i 2005 og de senere års terrorsager styrket visse grupperinger på den yderste højrefløj i deres antagelse om, at Danmark og den øvrige vestlige verden er i konflikt med islam og muslimer.

Selvom grupperne i vidt omfang agerer inden for demokratiet og lovgivningens rammer, ses truslerne fra "landsforrædere" og "muslimsk indvandring" af nogle som legitime grunde til at benytte vold. Nogle dyrker kampsport og søger militær træning som forberedelse på et kommende "raceopgør" i Danmark.

De højreekstremistiske miljøer

Der er mange forskellige højreekstreme grupper i Danmark, og der foregår et vist samarbejde mellem dem. Aktivister og sympatisører mødes ved koncerter, demonstrationer og andre arrangementer. Enkelte af grupperne har tilhørsforhold til subkulturer som "skinheads" og "hooligans" – den voldelige fankultur, man finder inden for navnlig fodbold. De højreekstreme grupper og foreninger er oftest lokale, frem for landsdækkende. Miljøerne forandrer sig hele tiden, nye grupper opstår, og andre nedlægges. Medlemmerne frygter politiet, men er især bekymret for voldelige overfald fra venstreekstremistiske grupper. Der er eksempler på, at højreekstremistiske grupper offentligt har tilkendegivet et ophør af deres aktiviteter, der så blot er fortsat i andre eller nye grupper.

Samarbejde over grænserne

De danske højreekstremistiske grupper samarbejder med tilsvarende grupper i andre lande, blandt andet ved at deltage i træning, møder, marcher, demonstrationer eller andre fælles arrangementer.

Konfrontationer med venstreekstremister

Fra ca. 1990 og frem til i dag har der løbende været konfrontationer mellem personer og grupperinger fra det højre- og det venstreekstremistiske miljø. Nogle konfrontationer skyldes venstreekstreme aktioner rettet mod de højreekstremes politiske møder og marcher. Andre skyldes gensidige voldelige overfald og angreb på hinandens tilholdssteder. De to miljøer holder også skarpt øje med hinanden og har nærmest skabt private "efterretningstjenester", hvor de overvåger og registrerer politiske modstandere.

Eksempler på kriminelle handlinger med højreekstremistisk eller formodet højreekstremistisk baggrund

- I 2011 blev en mand med tilknytning til det højreekstremistiske miljø anholdt. På den anholdtes bopæl blev der ved ransagningen blandt andet fundet kemikalier, der bruges til bombefremstilling, og manden er sigtet for overtrædelse af blandt andet våbenloven. (PET: PET's indsats i forhold til politisk ekstremisme, 2011.)
- I 2010 anmeldte en kvinde med tilknytning til den yderste venstrefløj, at hun var blevet slået ned foran Ungdomshuset på Dortheavej af tre personer fra den yderste højrefløj. (PET: Kriminelle forhold i 2010 med mulig ekstremistisk baggrund.)
- I 2009 anmeldte en medarbejder fra Multikulturel Kvindeforening i Odense, at facaderuden til foreningen var blevet knust. Der var samtidig påsat et klistermærke med teksten "den hvide race skal bevares" og "www.danmarksnationalefront.dk". (PET: Kriminelle forhold i 2009 med mulig ekstremistisk baggrund.)
- I 2009 anmeldte en person med tilknytning til den yderste venstrefløj, at han var blevet overfaldet af fire personer fra White Pride og slået i hovedet med en flaske. (PET: Kriminelle forhold i 2009 med mulig ekstremistisk baggrund.)
- I 2006 indgik en anmeldelse om, at fire personer – alle iført t-shirts, der tilkendegav deres tilhørsforhold til Dansk Front – fulgte efter et ægtepar af anden etnisk oprindelse end dansk. En af de fire personer kastede en glasflaske efter parret, hvorefter han iført militærstøvler sparkede manden i hovedet. (PET: Opgørelse over indberetninger af kriminelle forhold med mulig racistisk eller religiøs baggrund, 2006.)

Rekruttering til de højreekstremistiske miljøer

Rekrutteringen til de højreekstremistiske miljøer sker dels via propagandavirksomhed som uddeling af løbesedler, opsætning af klistermærker og websites med debatfora, dels gennem politiske og sociale arrangementer som demonstrationer, fester og koncerter med "white power-musik". Endvidere udnytter nogle højreekstremister fodboldfanmiljøer som platform for rekruttering.

Ofte spiller det ideologiske kun en sekundær rolle for den enkeltes rekruttering. Mange tilegner sig gradvist de ekstreme synspunkter gennem socialt samvær og stigende loyalitet over for gruppen. En del beskriver, at de føler sig provokeret af "indvandrernes adfærd" eller af venstreaktivistiske grupper. Andre hævder, at de har svært ved at få adgang til sociale goder, fordi de angiveligt tilbydes indvandrere på bekostning af "ægte danskere", og generelt udtrykker de dyb utilfredshed med samfundsudviklingen.

Den svenske tidligere nynazist Robert Örell peger på følgende karakteristika blandt unge, som er tiltrukket af ekstremistiske bevægelser:

- Har ofte oplevet ydmygelse. Det kan for eksempel være gentagne nederlag i skolen eller at have været udsat for overfald.
- Har ofte begrænsede sociale fællesskaber og begrænset kontakt til fritidsklubber – der er ofte tale om ensomme og usikre unge.
- Er ofte opvokset i et intolerant miljø – radikale og ekstreme opfattelser er til stede i familien.
- Kommer ofte fra den lavere middelklasse.
- Har ofte følelsen af manglende tilhørsforhold og af ikke at være en ligeværdig del af samfundet.
- Har ofte interesse for vold.

Se endvidere hæftet **Metoder i arbejdet med radikaliserings**, hvor der er en mere generel beskrivelse af, hvorfor nogle bliver en del af et ekstremistisk miljø.

VENSTREEKSTREMISME

Venstreekstremisme

De venstreekstremistiske ideologier

De venstreekstremistiske ideologier udspringer af en lang revolutionær, kommunistisk, socialistisk og anarkistisk tradition for politisk motiveret vold og vandalisme med det mål at omstyrte den bestående samfundsorden. Den generelle vision er en form for stats- og klasseløst samfund med kollektiv styring og lige muligheder og plads til alle.

Venstreekstremister opfatter ikke sig selv som antidemokrater, men som forsvare af menneskerettigheder og nærdemokrati. Det nuværende repræsentative demokrati opfattes som et skindemokrati og indgår ikke i visionen for fremtiden.

Fortællingen om den undertrykkende elite

Venstreekstremister dyrker en fortælling om, at "eliten" med mediernes hjælp manipulerer befolkningen og undertrykker modkulturer med politi. Global ulighed og klimaproblemer forklares med "vestlig imperialisme" og "multinationale selskabers profitjagt". I miljøerne er der en stærk negativ holdning til staten Israel som "USA's forlængede arm" og en opfattelse af EU, Verdensbanken og andre internationale organisationer som "redskaber for storkapitalen".

Det internationale engagement i disse grupper er på den baggrund stærkt. Det ses blandt andet i de senere års antikapitalistiske globaliseringsbevægelser, hvor de danske aktivister henter legitimitet og motivation gennem det at være en del af noget større.

De venstreaktivistiske aktioner i Danmark tager ofte udgangspunkt i enkeltsager eller i aktuelle begivenheder, der opleves som store uretfærdigheder, og som kan samle de ofte spredte og delvist uenige grupper. For eksempel konflikten omkring det tidligere "Ungdomshuset" på Jagtvej, protester mod stram asylpolitik samt aktivisme i forbindelse med dyreretigheder og globale klimaproblemer.

Strategier og aktionsformer under forandring

Tænkningen i de nuværende venstreekstre grupper i Danmark har udviklet sig i forlængelse af 1970'ernes venstreaktivisme og senere militante bevægelser som 1980'ernes BZ'ere og 1990'ernes autonome. Efter den kolde krigs afslutning synes tidligere års idéer om væbnet kamp at være svækket. I stedet er den dominerende strategi massemobilisering til såkaldt ikke-voldelig ulydighed.

De anarkistisk inspirerede grupper er i dag centrale på den yderste venstrefløj i Danmark. Her er der en udbredt accept af udenomsparlamentariske metoder som lovbrud i forbindelse med happenings, blokader og lignende, så længe de foregår uden brug af personfarlig vold.

Men der er mange forskellige grupperinger og synspunkter, og en række mindre grupper anvender bevidst vold som aktionsform eller i sammenstød med personer på den ekstreme højrefløj.

De venstreekstremistiske miljøer

Tilslutningen til vold og vandalisme i de venstreekstre miljøer i Danmark synes at være situationsbestemt og kan vokse markant, når konflikter eskaleres. Under ungdomshuskonflikten i 2007 medvirkede for eksempel nogle tusinde i optøjer. Et betydeligt mindre antal synes konstant indforstået med voldsomme angreb på politiet og højreekstremister.

Fraktioner og løst organiserede netværk

Personer, som opfatter politisk vold og terror som legitime, etablerer sig som regel i mindre, isolerede fraktioner. Men selvom de ikke åbent er en del af en større gruppe, kan der ofte være personsammenfald eller tætte relationer mellem grupperingerne.

Af både ideologiske og sikkerhedsmæssige grunde har de venstreekstre grupper sjældent en formel foreningsstruktur. Miljøerne er kendetegnet ved en løs organisering og netværk i stadig forandring, hvor grupper løbende dannes og opløses. Der er en tendens til, at særlige aktionsgrupper etableres i forbindelse med bestemte aktioner og kort efter opløses igen.

Alliancer med andre samfundsgrupper

I større sager, for eksempel om Ungdomshuset og klimaet, er det ofte lykket at skabe bredere alliancer med andre samfundsgrupper på et fælles ikke-voldeligt grundlag. Men grænsen mellem den voldelige og den ikke-voldelige aktivisme er til tider flydende, som når voldelige fraktioner blander sig i større folkelige manifestationer, eller når maskerede grupper gennemfører hærværksaktioner i den samme sags navn.

"Den antifascistiske kamp"

Et særligt konfliktområde er den såkaldte antifascistiske kamp. Det vil sige kampen mod den ekstreme højrefløj. Her indgår privat "efterretningsvirksomhed" samt konfrontationer og planlagte overfald vendt mod højreekstre personer og grupper. Se også afsnittet om højreekstremisme.

Eksempler på kriminelle handlinger med venstreekstremistisk eller formodet venstreekstremistisk baggrund

- I 2011 blev 4 personer med tilknytning til det venstreekstremistiske miljø anholdt ved Politiskolen i Brøndbyøster under et forsøg på ildspåsættelse. (PET: PET's indsats i forhold til politisk ekstremisme, 2011.) Efter yderligere anholdelser er i alt 5 personer mistænkt for at stå bag en række politisk motiverede ildspåsættelser og er sigtet for overtrædelse af straffelovens § 114 om terrorisme.
- I 2010 foretog PET i samarbejde med en række politikredse anholdelser og ransagninger i forbindelse med en efterforskning vedrørende voldelig politisk ekstremisme. Under ransagningen blev der beslaglagt en computerserver, som indeholdt personfølsomme oplysninger om personer med tilknytning til den politiske højrefløj, herunder politiske partier og organisationer samt flere politikere. Oplysningerne, der formodes blandt andet at være tilvejebragt gennem hacking, omfatter desuden oplysninger om voldelige overfald på nogle af de personer, som er registreret. En af de anholdte blev sigtet for overtrædelse af straffelovens § 114f om støtte til grupper, der har til hensigt ved magtanvendelse at øve indflydelse på offentlige anliggender. (PET: PET's indsats i forhold til politisk ekstremisme, 2011, og PET pressemeddelelse, 1. marts 2010.)
- I 2009 anmeldte en person fra Danmarks Nationalsocialistiske Bevægelse, at han var blevet overfaldet med slag og spark af to personer med tilknytning til Anti-Fascistisk Aktion, en organisation på den yderste venstrefløj. (PET: Kriminelle forhold i 2009 med mulig ekstremistisk baggrund.)

Rekruttering til de venstreekstremistiske miljøer

I større danske byer findes der alternative og modkulturelle miljøer, dog især i København, ikke mindst på Nørrebro, hvor unge mødes på kryds og tværs, og hvor der trives en radikal samfundskritik og en fortælling om den radikale aktivismes nødvendighed og legitimitet. Dette sker i kraft af et væld af demonstrationer, fester, debatarrangementer og mobiliseringsmøder, hvor der kommer deltagere fra alle dele af landet.

Det er i denne sammenhæng, at nogle unge møder og tilslutter sig den voldelige venstreekstremisme. Det synes ofte at ske som en radikaliseringsproces, hvor især konfrontationer med politiet nærer både vrede og en fortælling om "systemets undertrykkelse", og hvor uløste samfundsproblemer bruges til at legitimere de hårde aktionsformer.

Desuden benyttes hjemmesider, blogs, debatsider og forskellige sociale medier til både at kommunikere indbyrdes og at markere sig i det offentlige rum – og derigennem eventuelt tiltrække nye interesserede.

Tre typiske måder, hvorpå unge tilslutter sig voldelig venstreekstremisme, er:

- Et forbigående fænomen, hvor den unge rives med af en umiddelbar indignation over en aktuel sag og af loyalitet mod ligeledes oprørte venner.
- Den unge møder og engagerer sig mere varigt i eksisterende grupperinger, hvor nødvendigheden af voldeligt engagement i forvejen er en grundholdning.
- Unge danner nye militante klikker og aktionsgrupper, når de ikke finder eksisterende grupper radikale nok i deres analyse eller aktionsformer.

Et personligt behov for handling, samhørighedsfølelse, identitet eller provokation mod samfundet, herunder familien, spiller ofte en rolle for den enkeltes engagement i miljøerne.

Den militante venstreekstremisme indebærer et stærkt fællesskab og et udtalt opgør med "borgerlige" normer. Den tiltrækker ofte ressourcestærke unge fra velfungerende hjem, der ser sig selv som værende i opposition til disse normer. Udsatte og rodløse unge tiltrækkes dog også af miljøerne.

ANTIDEMOKRATISK

OG

VOLDELIG

ISLAMISME

Antidemokratisk og voldelig islamisme

De islamistiske og salafistiske ideologier

Islamisme og salafisme er begge islamiske reformbevægelser, som voksede frem i sidste halvdel af 1800-tallet og starten af 1900-tallet, båret frem af blandt andet en afstandtagen fra den europæiske kolonialisme. Der er med tiden opstået forskellige varianter af disse bevægelser. Nogle kan betragtes som demokratiske, mens andre kan betragtes som antidemokratiske og i nogle tilfælde også voldelige.

Islamisme

For islamister er islam hovedsageligt udtryk for en bestemt samfundsorden styret efter islamiske principper, som det er muslimers opgave at indføre og forsvare. Mange islamister er positive over for demokratiet, som de søger at påvirke i islamisk retning gennem politisk deltagelse. I Europa er der en tendens til, at islamister opfordrer muslimer til at organisere sig og involvere sig i samfundet, og i Mellemøsten har man set islamistiske bevægelser engagere sig i demokratiske reformer. Omvendt hylder antidemokratiske islamister i særlig grad forestillingen om en islamisk samfundsorden, "kalifatet".

Salafisme

De tidlige salafister var især optaget af, at islam skulle gøres levedygtig i den moderne verden. Derfor skulle man søge tilbage til den oprindelige islam, sådan som den er beskrevet i de klassiske islamiske kilder. Med andre ord skulle islam renses for fremmede traditioner og uislamiske skikke. Salafister har den opfattelse, at der kun er én bestemt måde at efterleve og forstå islam på, og resten skal afvises eller bekæmpes. Fra 1970'erne og frem blev nogle af de hidtil upolitiske salafister inspireret af islamister, og en ny generation af politiske salafister, som aktivt tager afstand fra demokrati, opstod.

De antidemokratiske bevægelser

På trods af forskellige ideologiske ophav er der i praksis store ligheder mellem de antidemokratiske islamister og de nyere politiske salafistiske grupper, herunder deres erklærede politiske mål om et islamisk samfund. Derfor anvendes betegnelserne "islamisme" og "islamistiske" ofte som fællesbetegnelser for de islamiske politiske grupperinger.

Fællestræk for en del antidemokratiske islamister og politiske salafister er, at de søger at skabe en politisk ideologi, der står i modsætning til, hvad de betragter som "vestlig imperialism". De afviser demokratiet under henvisning til, at det alene tilkommer Gud at lovgive om menneskers forhold.

Den antivestlige fortælling

Både antidemokratiske islamister og politiske salafister forsøger at appellere til andre muslimer med en retorik, hvor religiøse, historiske og politiske temaer sammenkædes i en samlet argumentation om, at "Vesten undertrykker islam og muslimer". Fortællingen er i korte træk:

- At der går en lige linje fra korstogene over kolonitiden til nutiden, og at "Vesten har ødelagt den islamiske orden, som eksisterede under kalifatet".
- At "Vesten fortsat koloniserer muslimske lande" militært, politisk, kulturelt og økonomisk som led i et "kristent-zionistisk komplot".
- At konflikter som dem i Afghanistan og Irak er en del af "en global kamp mellem rettroende muslimer på den ene side og Vesten og dens allierede på den anden side".
- At de danske karikaturtegninger og lignende sager er "en hån mod islam, der bekræfter Vestens fjendtlighed".
- At regeringer i en række lande med muslimske befolkningsflertal er "korrupte og lakajer for Vesten".
- At "Vesten præges af dekadence og moralsk forfald".

Brugen af vold

Mens nogle islamistiske og salafistiske grupper benytter fredelige midler for at fremme deres sag, er der andre, der accepterer brugen af vold. Brug af voldelige midler, for eksempel selvmordsbomber og andre terrorhandlinger, retfærdiggøres dels gennem ovenstående argumentation, dels gennem deres udlægning af udvalgte dele af de islamiske skrifter.

The Zionist-Crusader alliance, the apostate regimes and the Shi'a represent the enemies for the Muslim ummah. In the al Qaeda Organization of the Arabian Peninsula our strategy to fight the three sides of this triangle. We have targeted the Zionist-Crusader alliance in operations such as the attack on the American Embassy in Sana'a, the killing of Western tourists in Hadramout and Marib, the Umar al Farouk operation and the Operation Hemorrhage.

Our program against the apostate governments of the Arabian Peninsula includes the operation against the Assistant Minister of Interior in Saudi Arabia, Muhammad bin Abdulaziz, and the multitude of operations against government targets in Sana'a, Aden, Hadramout, Marib, Shabwa, Abyan, Lahj and elsewhere.

enabled us now to incept the beginning of a pr...

De antidemokratiske og voldelige islamistiske miljøer

Miljøer, der bekender sig til islamisme

Antidemokratiske islamister i Danmark er organiseret i foreninger og tilbyder fritidsaktiviteter for børn og unge og undervisningstilbud om islam på dansk. De organiserer også debattmøder for medlemmer og andre interesserede, hvor der ofte agiteres mod demokratiet og det danske samfund. De blander sig aktivt i lokalmiljøer, hvor de ofte har en konfronterende omgangstone og for eksempel kritiserer piger, der ikke bærer tørklæde, for ikke at være gode muslimer.

De antidemokratiske islamister i Danmark har gentagne gange været debatteret på grund af deres aktiviteter, herunder at uddele løbesedler med opfordring til drab på jøder og at argumentere for muslimers ret til at bekæmpe danske soldater, som deltager i indsatsen i Afghanistan.

Miljøer, der bekender sig til salafisme

De politiske salafister organiserer sig ikke i partier eller foreninger, men fungerer i løst organiserede netværk og studiekredse. Aktiviteterne foregår typisk omkring en "sheikh", der tilbyder undervisning for en lille kreds af tilhængere. Desuden uddeler de skriftlige materialer og benytter hjemmesider og youtube-videoer for at fremme deres synspunkter. De mener, at alle, både muslimer og ikke-muslimer, der ikke deler deres overbevisning, er vantro og nogle, man så vidt muligt skal undgå at have kontakt med.

Mange er meget optaget af ydre religiøse kendetegn, for eksempel traditionelle islamiske klædedragter, at mænd anlægger skæg, og at kvinder tildækker krop, hår og eventuelt også ansigt.

I lighed med de antidemokratiske islamister tager de politiske salafister afstand fra demokratiet og opfordrer muslimer til ikke at deltage i demokratiske valg. Ligeledes argumenterer de for, at muslimer har "ret og pligt til at forsvare muslimsk land" og derfor for eksempel bekæmpe danske soldater i Afghanistan.

De voldelige og militante miljøer

Mindre grupper af islamister og salafister i Danmark kan betegnes som voldelige og militante. De betragter kampen mod "Vesten" som en islamisk væbnet modstandskamp, hvor blandt andet selvmordsbomber opfattes som et legitimt middel. Flere har været indblandet i kriminalitet og er kendt af politiet. En del fordyber sig ikke særligt i ideologiske skrifter, men orienterer sig i propagandamateriale i form af eksempelvis youtube-videoer fra terrornetværket al-Qaeda.

Nogle fra de voldelige og militante miljøer har internationale kontakter. Enkelte har deltaget i kamphandlinger, mens andre har modtaget kamptræning i eksempelvis træningslejre i Pakistan. Andre har tilknytning til den somaliske bevægelse al-Shabaab og har været indblandet i voldshandlinger i både Danmark og Somalia. Al-Shabaab er oprindeligt en national somalisk bevægelse, men er i dag officielt en del af al-Qaeda.

Eksempler på kriminelle handlinger med antidemokratisk og/eller voldelig islamistisk baggrund

- I 2010 brød en mand ind i tegneren Kurt Westergaards hjem for at overfalde ham med en økse. (PET: *Kriminelle forhold i 2010 med mulig ekstremistisk baggrund*). Manden blev i 2011 idømt 10 års fængsel og udvisning. (*Ugeskrift for Retsvæsen, 2011.*)
- "Glasvejssagen". I 2007 blev der anholdt en række personer, der var mistænkt for at forberede en terrorhandling. To mænd blev tiltalt, og i 2009 blev de idømt henholdsvis 12 og 7 års fængsel. (PET: *Beretning 2008-2010.*)
- "Vollsmosesagen". I 2006 blev flere personer anholdt og sigtet for forsøg på overtrædelse af straffelovens § 114 om terrorisme. I 2008 blev en person idømt 5 års fængsel, mens to andre blev idømt 12 års fængsel, hvoraf den ene – en irakisk statsborger – endvidere blev idømt udvisning. (PET: *Beretning 2008-2010.*)
- "Glostrupsagen". I 2005 blev fire personer anholdt og efterfølgende tiltalt for forsøg på overtrædelse af straffelovens § 114 om terrorisme. I 2007 blev en af de anholdte fundet skyldig og idømt 7 års fængsel. To mænd med forbindelse til sagen blev endvidere idømt 6 1/2 års fængsel i Bosnien. (PET: *Beretning 2008-2010.*)
- I 2002 blev Hizb ut-Tahrirs daværende talsmand idømt 60 dages betinget fængsel for udbredelse af en løbeseddel via internettet og ved omdeling, hvori personer med jødisk baggrund blev groft truet, forhånede eller nedværdiget. (*Ugeskrift for Retsvæsen, 2003.*)

Rekruttering til de antidemokratiske og voldelige islamistiske miljøer

Gennem møder og opsøgende gadevirksomhed forsøger islamister og salafister at rekruttere nye tilhængere ved at tale til en udbredt følelse af diskrimination og uretfærdighed. De søger at tiltrække nye tilhængere gennem personlige netværk, hvor faste medlemmer opfordres til at invitere bekendte til arrangementer. Miljøerne tilbyder en stærk gruppeidentitet centreret om det at være muslim og tilhøre det globale muslimske fællesskab.

Hvad angår de voldelige og militante miljøer, kan der peges på en række årsager til, at unge bliver en del af dem. For nogle unge kan et personligt identitetsprojekt eller fascinationen ved at være med i en modstandskultur være væsentlige drivkræfter. For andre kan det være en fascination af spænding og militant engagement.

Men selvom disse unge ikke er meget optagede af tro og ideologi, opfatter de sig ikke desto mindre som en del af en undertrykt gruppe. Derfor kan forskellige militante gruppers propaganda spille en rolle i forbindelse med mobiliseringen.

I sine youtube-videoer og andre materialer anvender al-Qaeda mange følelsesmæssige virkemidler, for eksempel billeder af civile ofre for krigshandlinger. Samtidig holder de sig i høj grad til faktuelle begivenheder, som præsenteres på en meget forenklet og unuanceret måde. Nye temaer og argumenter inddrages løbende, eksempelvis klimaforandringer, der ses som endnu et eksempel på "Vestens hensynsløshed".

Navnlig al-Qaeda på Den Arabiske Halvø har med sit engelsksprogede magasin "Inspire", udsendt over internettet, målrettet forsøgt at mobilisere unge muslimer i den vestlige verden til at begå terrorhandlinger.

ANTIFA
HATE COPS & NAZIS

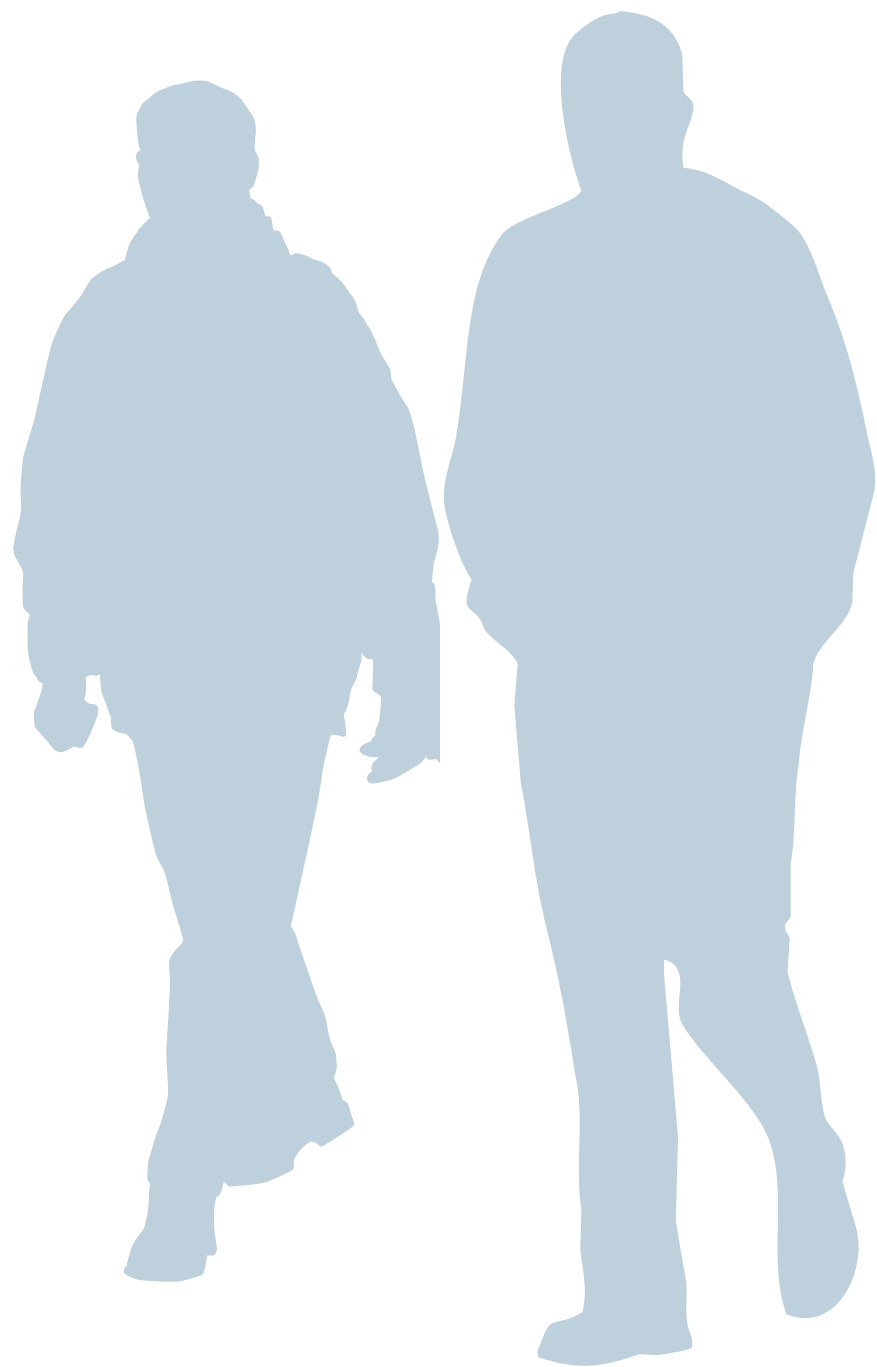

Blood & Honour

Her kan du få mere information om ekstremisme og forebyggelse

www.sm.dk

ANTIDEMOKRATISKE OG
EKSTREMISTISKE MILJØER
En del af håndbogserien
'Forebyggelse af ekstremisme'

UDGIVET AF:
Social- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
www.sm.dk

UDGIVET: April 2012
OPLAG: 2000
Dansk sprogversion, 1. oplag

TEKST:
Social- og Integrationsministeriet

DESIGN OG GRAFISK OPSÆTNING:
Aller Client Publishing

FOTO:
Scanpix
Social- og Integrationsministeriet

KOMMUNIKATIONS RÅDGIVNING:
Rostra Kommunikation A/S

TRYK:
Rosendahls - Schultz Grafisk a/s
ISBN-nr: 978-87-7546-316-9
(trykt udgave)
ISBN-nr: 978-87-7546-315-2
(elektronisk udgave)

PUBLIKATIONEN KAN BESTILLES HOS:
Social- og Integrationsministeriet
Lovekspeditionen
Holmens Kanal 22
1060 København K
E-post: p-lex@sm.dk

